

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM

DORADZTWA

EDUKACYJNO-ZAWODOWEGO

**w Gimnazjum im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Kawęczynie**

na rok szkolny 2015/2016

Załącznik do programu wychowawczego.

WSTĘP

Uczniowie kończący gimnazjum stają przed wyborem szkoły oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu. Ważne jest wyposażenie młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu. Proponowane w programie działania pozwalają uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych – własnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć młodzieży oraz ich rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu.

CELE:

1. Przygotowanie młodzieży do podjęcia decyzji i trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu.
2. Uzmysłowanie młodzieży konieczności świadomego i rozważnego wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu.
3. Przygotowanie uczniów do radzenia sobie w trudnych sytuacjach: bezrobocia, problemów ze zdrowiem, wdrożenie się do nowych warunków pracy i elastyczności zawodowej.
4. Udzielanie pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, usytuowanej blisko ucznia.
5. Systematyczne oddziaływanie na uczniów poprzez pracę metodami aktywizującymi.
6. Kształtowanie umiejętności rozpoznania zainteresowań ucznia i stymulowania jego wszechstronnego rozwoju.
7. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nich decyzji edukacyjnych i zawodowych.
8. Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji wychowawczych.
9. Współpraca z instytucjami wspierającymi Wewnątrzszkolny system doradztwa np. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Urząd Pracy.
10. Wskazanie źródeł informacji o doradztwie zawodowym.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno - zawodowego i kontynuacji nauki w szkołach ponadgimnazjalnych.
2. Wyzwalanie własnej aktywności ucznia w kierunku samopoznania, odkrywanie zainteresowań, uzdolnień, rozpoznawanie swego usposobienia i temperamentu pod kątem predyspozycji do wykonywania różnych zawodów.
3. Rozwijanie umiejętności samooceny.
4. Wskazanie na znaczenie stanu zdrowia i warunków psychofizycznych w związku z wymaganiami konkretnego zawodu.
5. Wyposażenie uczniów w wiedzę o interesujących ich zawodach, o czynnościach i warunkach pracy dla konkretnego zawodu.
6. Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, mocnych i słabych stron, sprawnego komunikowania, autoprezentacji.
7. Wzmacnianie poczucia wartości przez wyłonienie pozytywnych stron osobowości.
8. Kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, np. poczucia odpowiedzialności, inicjatywy, punktualności itp.
9. Rozwijanie umiejętności przygotowania i sprawnego pisanie listu motywacyjnego, życiorysu zawodowego (CV), kwestionariusza osobowego, listu motywacyjnego.
11. Zdobywanie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej.
12. Rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy.
13. Rozwijanie umiejętności komunikowania się rodziców ze swoimi dziećmi.
14. Uwrażliwienie rodziców na konieczność udzielania wsparcia i pomocy dzieciom podczas dokonywania wyborów edukacyjnych i zawodowych.
15. Zaznajomienie z aktualną sytuacją na rynku pracy.
16. Zapoznanie uczniów ze strukturą szkolnictwa, wskazanie dróg dalszego kształcenia, przedstawienie warunków przyjęć do konkretnej szkoły.

Program WSDZ obejmuje następujące obszary działania - pracę z:

nauczycielami,
uczniami (klasą),
rodzicami.

TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. Rozpoznawanie własnych możliwości zawodowych.

1. Określenie własnych zainteresowań (naukowych, artystycznych, technicznych, społecznych).
2. Uświadomienie własnych uzdolnień.
3. Uznawane wartości, a konkretne oczekiwania wobec zawodu.
4. Typy osobowości i zbieżne z nimi środowiska pracy.
5. Stan fizyczny i zdrowotny a wybór zawodu.
6. Aspiracje i ambicje zawodowe.

II. Świat zawodów.

1. Podział zawodów ze względu na dominujące czynności; zawody związane z rzeczami, zawody związane z ludźmi, zawody związane z danymi.
2. Poznajemy zawody - opisy zawodów i ich wymagania.

III. Dalsze kształcenie i doskonalenie

1. Struktura kształcenia ponadgimnazjalnego.
2. Podnoszenie i uzupełnianie kwalifikacji w systemie szkolnym i pozaszkolnym.

IV. Rynek pracy

1. Lokalny rynek pracy.
2. Prognozy dotyczące zatrudnienia w najbliższych latach - zawody z przyszłością.

ZADANIA PRZY REALIZACJI PROGRAMU.

- Zapoznanie Rady Pedagogicznej z programem szkolnego doradztwa zawodowego
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez pedagoga szkolnego.
- Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół).
- Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej.
- Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy.

- Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi Wewnętrzny System Doradztwa: Powiatowy Urząd Pracy, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych.
- Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.

FORMY REALIZACJI.

1. Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- Poznawanie siebie, zawodów.
- Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
- Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
- Pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.

5. Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze, w ramach WSDZ, realizowane są w ramach:

- Lekcje wychowawczych.
- Lekcje przedmiotowych.
- Zastępstw na lekcjach przedmiotowych.
- Indywidualnych porad.

Harmonogram działań w roku szkolnym 2015/2016

DORADZTWO NA POZIOMIE KLASY I - UCZEŃ POZNAJE SIEBIE I DOSKONALI SWOJĄ OSOBOWOŚĆ

Zadania	Sposoby realizacji (formy)	Odpowiedzialni	Termin
1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.	- indywidualne rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami i uczniami w zakresie wyboru zawodu, zainteresowań, kierunku kontynuowania kształcenia;	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy	IX- VI
2. Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny: usposobienia, temperamentu, charakteru, zainteresowań.	- prowadzenie zajęć warsztatowych dla uczniów w celu poznania własnych zainteresowań, uzdolnień i określenia predyspozycji zawodowych (testy, psychozabawy);	Nauczyciele, wychowawcy,	IX- VI
	- organizowanie dni integracyjnych (wycieczki, rajdy piesze, zajęcia sportowe);	nauczyciele wychowawcy	IX- VI
	- rozmowy z rodzicami o postępach w nauce, o własnych obserwacjach dzieci pod kątem określenia ich predyspozycji zawodowych, uzdolnień, zainteresowań;	nauczyciele wychowawcy,	w miarę potrzeb
	- zajęcia integracyjne w zakresie lepszego poznania zespołu klasowego, komunikacja interpersonalna;	Przedstawiciel PPP- Turek	X – XI
3. Świadomy wybór i planowanie kariery zawodowej (poznawanie zawodów).	- przeprowadzenie dla uczniów spotkań z ludźmi różnych zawodów na godzinach wychowawczych i zastępczych;	Wychowawcy	IX- VI
	- prowadzenie zajęć warsztatowych na godzinach wychowawczych w celu przybliżenia uczniom określonych zawodów;	wychowawcy, pedagog	IX- VI

Harmonogram działań w roku szkolnym 2015/2016
DORADZTWO NA POZIOMIE KLASY II - UCZEŃ POZNAJE ZAWODY

Zadania	Sposoby realizacji (formy)	Odpowiedzialni	Termin
1. Diagnoza zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe.	- rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami w zakresie wyboru zawodu zainteresowań, kierunku kontynuowania kształcenia;	Wychowawcy, nauczyciele, szkolny doradca zawodowy	w ciągu roku
2. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności komunikowania się z ludźmi (również z przedstawicielami różnych zawodów).	- zajęcia warsztatowe „Jak porozumiewać się z innymi”;	Wychowawcy	w miarę potrzeb
	- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych „Sztuka negocjacji, prowadzenie rozmów, dyskusji”;	Wychowawcy, pedagog, n- ciel WOS-u nauczyciele j. polskiego	w miarę potrzeb
3. Poznawanie zawodów, przedstawienie grup zawodów.	- warsztaty wskazujące typy i klasyfikację zawodów. - Projekcja filmu o zawodach oraz planowanie kariery zawodowej - przygotowanie materiałów dotyczących różnych zawodów;	Szkolny doradca zawodowy	w miarę potrzeb
4. Wstępne podejmowanie decyzji o wyborze kierunku kształcenia i zawodu.	- indywidualne rozmowy z uczniami, mającymi problemy z wyborem kierunku kształcenia;	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy	w miarę potrzeb
	- warsztaty dla uczniów wskazujących wykorzystanie posiadanych uzdolnień i talentów przy wykonywaniu przyszłych zadań zawodowych .	Przedstawiciel z PPP Turek	II semestr 2016
	- przedstawianie przez uczniów swoich osiągnięć w formie graficznej dotyczących posiadanych umiejętności, np. udział w konkursach, (autoprezentacja) na godzinach wychowawczych, na lekcjach plastyki, techniki, języka polskiego, informatyki;	Wychowawcy, Nauczyciele języka polskiego, techniki, plastyki, informatyki	w miarę potrzeb

	- ocena przez uczniów poziomu własnych uzdolnień, samoocena umiejętności – za pomocą testu;	Wychowawcy	w miarę potrzeb
	- wyszukiwanie za pomocą środków masowego przekazu, internetu informacji o różnych zawodach i selekcjonowanie zdobytych informacji na temat przyszłej pracy na zajęciach z informatyki, WOS- u na godzinach wychowawczych;	Nauczyciele informatyki, WOS – u	w miarę potrzeb

Harmonogram działań w roku szkolnym 2015/2016

DORADZTWO NA POZIOMIE KLASY III - UCZEŃ WYBIERA SZKOŁĘ I ZAWÓD

Zadania	Sposoby realizacji(formy)	Odpowiedzialni	Termin
1. Diagnoza zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe.	- warsztaty wspomagające uczniów w określeniu swoich zainteresowań predyspozycji zawodowych – testy , kwestionariusze . - opracowanie Indywidualnego Planu Działania	Pedagog	II - III 2016
	- rozmowy i konsultacje z rodzicami w zakresie wyboru zawodu zainteresowań, kierunku kontynuowania kształcenia;	Wychowawcy, pedagog	W miarę potrzeb
	- spotkania młodzieży z pracownikami szkół ponadgimnazjalnych , prezentacja oferty edukacyjnej, zaprezentowanie materiałów promocyjnych szkoły;	Przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych	III 2016
	- zajęcia warsztatowe dla uczniów służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji	Wychowawcy	Cały rok
	- wyjazdy młodzieży do szkół ponadgimnazjalnych na terenie miejscowości : Turek, Lisków, Kaczki Średnie itd.	Rodzice	II półrocze 2015/2016

	- wykonanie gazetki ściennej dotyczącej oferty edukacyjnej regionu;	Szkolny doradca zawodowy	III 2016
	- prelekcja na temat sytuacji na rynku pracy, a więc najbardziej i najmniej pożądanym zawodów (uświadomienie młodzieży, że niektóre kierunki studiów „produkują” bezrobotnych).	Doradca zawodowy PUP-	IV 2016
3. Wprowadzenie elementów doradztwa do poszczególnych przedmiotów.	- poznawanie przez uczniów i ich uczestniczenie w ćwiczeniach z techniki komunikowania się np.: rozmowa kwalifikacyjna do szkoły ponadgimnazjalnej, pisanie podań, CV	Nauczyciel WOS- u Nauczyciel j.polskiego	II półrocze
	- przedstawianie uczniom na lekcjach informatyki zawodów łączących technikę i informatykę, przedstawienie predyspozycji psychicznych i fizycznych niezbędnych do pracy w kontakcie z danymi – symbolami np. programista, technik informatyk;	Nauczyciel WOS-u Nauczyciel informatyki	w miarę potrzeb
	- zaprezentowanie uczniom na lekcjach biologii zawodów łączących wiedzę medyczną, farmakologiczną z biologią;	Nauczyciel biologii	w miarę potrzeb
	- zajęcia warsztatowe dla uczniów – omówienie schorzeń, wad postawy, wzroku, słuchu, alergii i przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania danego zawodu;	Nauczyciel biologii, Pielęgniarka szkolna, nauczyciele wych. fiz.	w miarę potrzeb
	- prowadzenie zajęć warsztatowych przygotowujących uczniów do poruszania się na rynku pracy, pozyskiwania pracy, radzenia sobie w sytuacjach trudnych przez uczniów;	Szkolny doradca zawodowy Wychowawcy	Cały rok
	- przeglądanie przez uczniów informacji dotyczących aktualnego zapotrzebowania na dane zawody – czasopisma, gazety, internet, na godzinach wychowawczych, podczas spędzania wolnego czasu na świetlicy szkolnej.	nauczyciel biblioteki i wychowawcy klas	w miarę potrzeb

SPODZIEWANE EFEKTY:

- Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły, a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

EWALUACJA:

- Przeprowadzenie wśród uczniów ankiety oceniającej przydatność doradztwa zawodowego(czerwiec).
- Sprawozdanie z realizacji programu.

Kawęczyn, dnia 14.09.2015r.

Opracowanie: Beata Pabisiak

Szkolny doradca zawodowy, pedagog szkolny